

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi II Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca Sędzia SR A. S.

Protokolant st. sekr. sąd. M. O.

po rozpoznaniu w dniu 21 lutego 2017 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa G. S.

przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powódki tytułem zadośćuczynienia kwotę 25000 zł (dwadzieścia pięć tysięcy złotych) z:
 - a) ustawowymi odsetkami od kwoty 5.000 zł (pięć tysięcy złotych) od dnia 29 kwietnia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,
 - b) odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 10.000 zł (dziesięć tysięcy złotych) od dnia 11 października 2016 roku do dnia zapłaty,
 - c) odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 10.000 zł (dziesięć tysięcy złotych) od dnia 18 października 2016 roku do dnia zapłaty;
2. zasądza od pozwanego na rzecz powódki tytułem odszkodowania kwotę 4213,25 zł (cztery tysiące dwieście trzynaście złotych dwadzieścia pięć groszy) z:
 - a) ustawowymi odsetkami od kwoty 1394,50 zł (jeden tysiąc trzysta dziewięćdziesiąt cztery złote pięćdziesiąt groszy) od dnia 9 października 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,
 - b) odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 2818,75 zł (dwa tysiące osiemset osiemnaście złotych siedemdziesiąt pięć groszy) od dnia 18 października 2016 roku do dnia zapłaty;
3. oddala powództwo w pozostałej części;
4. obciąża pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi kwotą 1086,82 zł (jeden tysiąc osiemdziesiąt sześć złotych osiemdziesiąt dwa grosze) tytułem tymczasowo wyłożonych przez Skarb Państwa kosztów sądowych;
5. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1756,11 zł (jeden tysiąc siedemset pięćdziesiąt sześć złotych jedenaście groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 24 września 2015 roku skierowanym przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W., powódka G. S. reprezentowana przez pełnomocnika z wyboru – adwokata, wniosła o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kwoty 5000 złotych tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 7 lutego 2015 do dnia zapłaty, kwoty 2094,50 złotych tytułem odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia odpisu pozwu pozwanej do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu pełnomocnik powódki wskazał, iż w dniu 14 sierpnia 2014 roku w Ł., powódka przechodząc przez przejście dla pieszych została potrącona przez pojazd marki S. o numerze rejestracyjnym (...). W wyniku tego wypadku komunikacyjnego powódka doznała obrażeń ciała. Sprawcą zdarzenia była kierująca pojazdem ubezpieczonym w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń, który uznał co do zasady swoją odpowiedzialność za skutki tego zdarzenia i wypłacił powódce kwotę 5000 złotych tytułem zadośćuczynienia oraz 460zł tytułem odszkodowania. Na skutek wypadku powódka doznała urazu ciała w postaci złamania przednio-górnej krawędzi trzonu kręgu L-2, stłuczenia głowy, stłuczenia tułowia, kończyn dolnych i górnych oraz licznych zasinień. Powódka była zmuszona poddać się leczeniu i rehabilitacji. Po zdarzeniu powódka przebywała na turnusie rehabilitacyjnym, którego koszt wyniósł 1300zł, i na który dojechała pociągiem, za co zapłaciła 94,50zł. Po zdarzeniu powódka zmuszona była poddać się leczeniu stomatologicznemu. W związku z brakiem możliwości poruszania się, leczenie to odbyło się w najbliższym od miejsca zamieszkania powódki gabinecie stomatologicznym, za co zapłaciła 700zł.

(pozew k. 2-7, pełnomocnictwo k. 11)

W odpowiedzi na pozew z dnia 22 października 2015 roku pozwany reprezentowany przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, nie uznał powództwa kwestionując je co do wysokości żądania, wnosząc o jego oddalenie, a także zasądzenie kosztów postępowania sądowego w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany podniósł, że przyjął odpowiedzialność gwarancyjną za szkodę powódki, przyznając jej na etapie postępowania likwidacyjnego 5000 zł zadośćuczynienia, oraz 460 zł tytułem refundacji wydatków poniesionych na zakup środków medycznych. Pozwany uznał, iż wypłacona powódce kwota w pełni rekompensuje szkodę niematerialną doznaną przez powódkę w wyniku przedmiotowego zdarzenia. Odnosząc się do żądanej kwoty odszkodowania, pozwany wskazał, iż wymienione przez powódkę koszty nie stanowią normalnego następstwa szkody i nie doprowadziły do ograniczenia jej rozmiarów, w szczególności w obliczu faktu, że powódka podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu i miała możliwość otrzymania wymienionych świadczeń w ramach powszechnej opieki zdrowotnej. Pozwany kwestionował też potrzebę leczenia stomatologicznego jako następstwo zdarzenia. Pozwany podniósł, że wyrokiem Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi z dnia 25 marca 2015 roku w sprawie o sygn. akt VII K 613/14 sprawczyni wypadku została zobowiązana do naprawienia szkody w części poprzez zapłatę na rzecz powódki kwoty 1000zł.

Pozwany zakwestionował oznaczoną przez powódkę datę początkową naliczania odsetek ustawowych od dochodzonej pozwem kwoty zadośćuczynienia, wskazując, iż w sytuacji ustalenia wysokości świadczenia, w toku postępowania, uzasadnione jest przyznanie odsetek ustawowych od chwili wyrokowania.

(odpowiedź na pozew k. 41-46, pełnomocnictwo k. 54, odpis KRS k. 47-53)

W piśmie z dnia 11 października 2016 roku powódka rozszerzyła żądanie pozwu w zakresie zadośćuczynienia o kwotę 20.000zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia rozszerzenia powództwa do dnia zapłaty oraz w zakresie odszkodowania o kwotę 1290zł tytułem kosztów rehabilitacji z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia rozszerzenia powództwa do dnia zapłaty i o kwotę 4972 zł tytułem kosztów opieki z ustawowymi odsetkami za

opóźnienie od dnia rozszerzenia powództwa do dnia zapłaty. Powódka wyjaśniła, że łączny uszczerbek na jej zdrowiu według opinii biegłych wynosi 13%, dlatego żądana tytułem zadośćuczynienia kwota nie jest wygórowana. Powódka wymagała opieki osób trzecich po wypadku. Przy obliczaniu żądania w tym zakresie powódka przyjęła koszt godzinowy opieki 11zł w dni powszednie oraz 22 zł w soboty, niedziele i święta. Powódka poniosła także dodatkowe koszty rehabilitacji w kwocie 1290zł, ze względu na odległe terminy w NFZ.

(pismo k. 90-92)

W piśmie z dnia 27 października 2016 roku pozwany wniósł o oddalenie powództwa także w rozszerzonej części. W uzasadnieniu wskazał, że wysokość uszczerbku na zdrowiu nie determinuje wysokości zadośćuczynienia. Pozwany kwestionował także żadaną kwotę tytułem odszkodowania z tytułu kosztów pomocy osób trzecich, podnosząc, że przedstawiona przez powódkę kalkulacja jest wygórowana zarówno co do stawki godzinowej, jak również ilości dni oraz godzin. Odnośnie żądanych kosztów rehabilitacji, pozwany wskazał, że powódka mogła skorzystać z niezbędnych zabiegów w ramach NFZ.

(pismo k. 101-103)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 14 sierpnia 2014 roku w Ł. miał miejsce wypadek komunikacyjny, w którym powódka przechodząca w obrębie przejścia dla pieszych, na skutek uderzenia przez samochód, doznała obrażeń ciała. Pojazd, którym poruszała się sprawczyni zdarzenia objęty był w tej dacie ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej w pozwanym Towarzystwie (...).

(kserokopia zaświadczenia k. 12, bezsporne)

Wyrokiem Sądu Rejonowego dla Łodzi – W. w Ł. z dnia 25 marca 2015 roku wydanym w sprawie o sygn. akt (...) sprawczyni wypadku z dnia 14 sierpnia 2014 roku została zobowiązana do naprawienia szkody w części poprzez zapłatę kwoty 1000zł na rzecz pokrzywdzonej G. S..

(kserokopia odpisu wyroku k. 13)

Bezpośrednio po zdarzeniu powódka została przewieziona do szpitala im. K. w Ł.. W Izbie Przyjęć wykonano zdjęcie RTG klatki piersiowej, kręgosłupa lędźwiowego, w którym stwierdzono złamanie przednio – górnej krawędzi trzonu kręgu L2. Badanie komputerowe kręgosłupa lędźwiowego potwierdziło złamanie trzonu kręgu L2. Opisano także okrężną wypuklinę krążka m/k L1/L2, zwyrodnienie krążka m/k L5-S1 oraz zaawansowaną osteoporozę. Powódka została zaopatrzona w gorset J., który miała nosić do pionizacji przez sześć tygodni. Po wypisaniu ze szpitala powódka kontynuowała leczenie w poradni ortopedycznej od 29 września 2014 roku. Gorset utrzymano do 8 tygodni, a następnie zalecono noszenie sznurówki lędźwiowej 3-5 godzin dziennie. Dnia 20 stycznia 2015 roku po wykonaniu kontrolnych badań stwierdzono w badaniu RTG uwapnienie L2 i zakończono leczenie ortopedyczne. Powódka leczyła się z poradni POZ i od 11 marca 2015 roku w poradni rehabilitacji. Zabiegi rehabilitacyjne wykorzystwała w dniach (...) na odcinek lędźwiowy kręgosłupa. W czerwcu 2015 roku odbyła leczenie rehabilitacyjne w S.. W październiku 2015 roku ponownie przebywała na leczeniu rehabilitacyjnym w K..

(kserokopie dokumentacji medycznej k.14-22v, dokumentacja medyczna k. 69-71v)

Powódka poniosła koszt dojazdu na leczenie rehabilitacyjne w S. w czerwcu 2015 roku w łącznej kwocie 94,50zł oraz koszt tego turnusu w kwocie 1300zł.

(kserokopie biletów (...) k. 24, kserokopia faktur k. 25-26)

W wyniku wypadku z dnia 14 sierpnia 2014 roku powódka doznała urazu kręgosłupa lędźwiowego ze złamaniem przednio-górnej krawędzi trzonu kręgu L2. W aspekcie neurologicznym powódka doznała trwałego uszczerbku

na zdrowiu w związku z wypadkiem w wysokości 5% z uwagi na zespół bólowy kręgosłupa lędźwiowego po przebytych złamaniu trzonu L2. Zakres cierpień fizycznych powódki w pierwszych dwóch miesiącach po wypadku był dużego stopnia. Powódka musiała nosić niewygodny gorset ortopedyczny, a następnie nosiła sznurówkę. Po tym okresie zmniejszały się dolegliwości bólowe. Z oceny neurologicznej powódka wymagała pomocy osób trzecich przy czynnościach życia codziennego przez osiem tygodni średnio 3 godziny dziennie, następnie przez jeden miesiąc po 1 godzinie dziennie. Leczenie powódki odbywało się ambulatoryjnie w ramach NFZ. Dodatkowo powódka leczona była rehabilitacyjnie – prywatny turnus rehabilitacyjny w czerwcu 2015 roku. Pozostałe leczenie rehabilitacyjne mogło odbywać się w ramach usług (...). Z oceny neurologicznej obecny stan zdrowia powódki jest dobry. Nie stwierdza się objawów ogniskowych z (...) i objawów korzeniowych ze strony kręgosłupa. Zgłaszane przez powódkę dolegliwości bólowe kręgosłupa lędźwiowego wymagają okresowego leczenia rehabilitacyjnego, średnio dwie serie zabiegów w roku w ramach usług (...). Złamanie kręgu L2 wygoiło się. Nie stwierdza się u powódki objawów ubytkowych z obwodowego układu nerwowego. Nie można wykluczyć, że w miejscu złamania mogą wcześniej wystąpić zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa. Powódka przed wypadkiem leczona była z powodu osteoporozy i zmian zwyrodnieniowych wielostawowych.

(opinia biegłego neurologa k. 66-68)

W wyniku wypadku z dnia 14 sierpnia 2014 roku powódka doznała w aspekcie ortopedycznym trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 8%. Cierpienia fizyczne powódki w początkowym okresie były znaczne, następnie zmniejszały się. Z oceny ortopedycznej skutki wypadku powodowały konieczność pomocy osób trzecich w wymiarze 2-3 godzin dziennie przez okres 8-10 tygodni od wypadku oraz 1-2 godzin dziennie przez okres następnych 2 miesięcy. Obecnie powódka nie wymaga pomocy osób trzecich. Skutki wypadku powodowały konieczność stosowania leków przeciwbólowych w sposób ciągły przez okres 2-3 miesięcy, których koszt kształtuje się w granicach 20-30 złotych miesięcznie. Obecnie może zachodzić konieczność stosowania okresowego tych leków w przypadku nasilenia dolegliwości bólowych. Leczenie ortopedyczne powódki zostało zakończone, jednak powódka wymaga okresowego leczenia rehabilitacyjnego – możliwe jest w ramach NFZ.

(opinia biegłego ortopedy k. 77-80)

Po wypadku powódce pomocy udzielał głównie jej mąż przy myciu, prowadzeniu do toalety, sprzątaniu, noszeniu zakupów, przygotowywaniu posiłków. Także córka pomagała powódce w niektórych czynnościach. Powódka odczuwała po zdarzeniu dolegliwości bólowe, najbardziej intensywne przez 2 miesiące w czasie noszenia gorsetu, powódka zażywała leki przeciwbólowe. Powódce doskwierało noszenie gorsetu, gdyż było dla niej niewygodne. Chodziła go fryzjera by umyć głowę, gdyż z uwagi na obrażenia nie mogła tego robić w domu. Powódka po wypadku była podenerwowana, po wyjściu na ulicę bała się samochodów. Obecnie także powódka nie nosi cięższych zakupów, nie sprząta, w tych czynnościach wyręcza ją mąż. Gdy powódka wychodzi na dłuższe spacer, zakłada miękki gorset. Po zdarzeniu powódka rzadziej chodzi na spacer, przy dłuższym chodzeniu odczuwa dolegliwości bólowe. Z uwagi na wypadek powódka musiała odwołać zaplanowany wcześniej wyjazd do sanatorium. Przed wypadkiem powódka chodziła na zajęcia tai chi, po wypadku zaprzestała uczęszczania na nie przez ponad pół roku.

(zeznania świadków: T. S. k. 98-99, E. S. k. 99, I. O. k. 99-100, zeznania powódki k.108-109)

Stawka pełnej odpłatności jednej roboczogodziny za usługi opiekuńcze na terenie miasta Ł. w dni powszednie od lipca 2013 roku wynosiła 11 złotych. W soboty, niedziele i święta stawka pełnej odpłatności wynosi 200% stawki w dni powszednie.

(kserokopia pisma (...) k. 96)

Po zgłoszeniu szkody przez powódkę, pozwany prowadził postępowanie likwidacyjne w związku ze szkodą osobową, jakiej doznała powódka wskutek zdarzenia drogowego w dniu 14 sierpnia 2014 roku w Ł.. Pozwany decyzją z dnia 2

lutego 2015 roku przyznał i wypłacił powódce kwoty: 5.000 złotych tytułem zadośćuczynienia, 460 złotych tytułem zwrotu kosztów zakupu środków medycznych na podstawie faktur (...).

W piśmie z dnia 17 kwietnia 2014 roku, skierowanym do pozwanego powódka stwierdziła, że przyznane zadośćuczynienie jest nieadekwatne do rozmiaru szkody i zażądała wypłaty z tego tytułu dalszych 15.000zł. Pozwany w piśmie z dnia 29 kwietnia 2015 roku oświadczył, że nie widzi podstaw do zmiany stanowiska.

(pisma stron – w załączonych aktach szkody – koperta k. 56)

Stan faktyczny w niniejszej sprawie został ustalony na podstawie powołanych wyżej dowodów, wśród nich dokumentacji medycznej - jej kserokopii, opinii biegłych z zakresu ortopedii, neurologii oraz zeznań świadków i powódki. Stan faktyczny na podstawie kserokopii dokumentów ustalono na podstawie przepisu art. 308 k.p.c.

Sąd przyjął, iż opinie wydane przez wyżej wskazanych biegłych, zostały sporządzone w sposób profesjonalny i przekonywujący, a co za tym idzie posiadają atrybut wiarygodności. Zdaniem sądu, biorąc pod uwagę doświadczenie biegłych sądowych oraz ich specjalistyczną wiedzę, opinie przez nich sporządzone należało uznać w pełni za zrozumiałe, jednoznaczne, zupełne i logiczne. Biegli wyjaśnili w sposób precyzyjny motywy przyjętego przez siebie stanowiska i w sposób wyczerpujący je uzasadnili. Podkreślić należy, iż żadna ze stron nie kwestionowała opinii biegłych, jak również nie zgłaszała wniosków o wydanie przez biegłych opinii uzupełniających.

Sąd zważył co następuje:

W sprawie bezspornym jest, że sprawca wypadku drogowego, w wyniku którego obrażenia ciała odniosła powódka, był ubezpieczony w zakresie umowy OC w pozwanym zakładzie ubezpieczeń.

W zakresie żądania zadośćuczynienia spór koncentrował się wokół wysokości szkody niemajątkowej, a w konsekwencji wysokości zadośćuczynienia rekompensującego jej zakres.

Według art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia.

Również zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 392) z ubezpieczenia OC przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierowca pojazdu mechanicznego są zobowiązani – na podstawie prawa – do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę.

Przepis art. 445 § 1 k.c. przewiduje m.in., że w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, czyli szkodę niemajątkową, wyrażającą się w doznanym bólu, cierpieniu, ujemnych doznaniach psychicznych. Zgodnie z ugruntowanym w doktrynie i orzecznictwie poglądem zadośćuczynienie stanowi sposób naprawienia szkody niemajątkowej na osobie wyrażającej się krzywdą w postaci doznanych cierpień fizycznych i psychicznych. Inaczej niż przy odszkodowaniu, w przypadku zadośćuczynienia, ustawodawca nie wprowadza jasnych kryteriów ustalania jego wysokości. Wskazuje jedynie ogólnikowo, iż suma przyznana z tego tytułu winna być odpowiednia.

Przez tę "odpowiednią" sumę należy rozumieć kwotę pieniężną, której wysokość utrzymana jest w rozsądnych granicach odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa oraz dostosowaną do okoliczności konkretnego wypadku. Jednym z kryteriów określających "odpowiedniość" zadośćuczynienia jest jego kompensacyjny charakter (wyrok SN z 15 lutego 2006 r., IV CK 384/05, opubl. w LEX nr 190756, wyrok SN z 6 czerwca 2003 r., IV CKN 213/01, opubl. w LEX nr 141396). Oznacza to, że przyznana poszkodowanemu kwota powinna stanowić realną wartość ekonomiczną w odniesieniu do doznanej krzywdy, nie będąc przy tym jedynie wartością symboliczną, jak i nie stanowiąc źródła bezpodstawnego wzbogacenia poszkodowanego (wyrok SN z 28 września 2001

r., III CKN 427/00, opubl. w LEX nr 52766 oraz wyrok SA w Lublinie, I ACa z 29 września 2005 r., 510/05, opubl. w (...)).

W myśl art. 445 § 1 k.c. kompensowana jest krzywda, która oznacza szkodę niemajątkową wywołaną naruszeniem dobra osobistego, polegająca na fizycznych dolegliwościach i psychicznych cierpieniach pokrzywdzonego. Przyznanie zadośćuczynienia i jego wysokość zależy od sądowej oceny okoliczności danej sprawy i nie oznacza dowolności organu stosującego prawo co do możliwości korzystania z udzielonej mu kompetencji (por. wyrok SN z 19 kwietnia 2006 r., II PK 245/05, OSNP 2007, nr 7-8, poz. 101 i wyrok SN z 17 stycznia 2001 r., II KKN 351/99, Prok. i Pr. 2006, nr 6, s. 11). Przy oznaczeniu zakresu wyrządzonej krzywdy należy wziąć pod uwagę rodzaj naruszonego dobra, zakres (natężenie i czas trwania) naruszenia, trwałość skutków naruszenia i stopień ich uciążliwości (por. wyrok SN z 20 kwietnia 2006 r., IV CSK 99/05, LEX nr 198509; wyrok SN z 1 kwietnia 2004 r., II CK 131/03, LEX nr 327923; wyrok SN z 19 sierpnia 1980 r., IV CR 283/80, OSN 1981, Nr 5, poz. 81; wyrok SN z 9 stycznia 1978 r., IV CR 510/77, OSN 1978, Nr 11, poz. 210). Na pojęcie krzywdy składają się nie tylko trwałe, lecz także przemijające zaburzenia w funkcjonowaniu organizmu, polegające na znoszeniu cierpień psychicznych (wyrok SN z dnia 20 marca 2002 r., V CKN 909/00, LEX nr 56027).

Przesłanką konieczną dla przyjęcia odpowiedzialności deliktowej jest występowanie związku przyczynowego pomiędzy zdarzeniem, a szkodą. Zgodnie z teorią przyczynowości adekwatnej związek przyczynowy zachodzi tylko wtedy gdy w zestawie wszystkich przyczyn i skutków mamy do czynienia jedynie z takimi przyczynami, które normalnie powodują określone skutki. Nie wystarczy więc stwierdzenie istnienia związku przyczynowego jako takiego, wymagane bowiem jest stwierdzenie, że chodzi o następstwo normalne.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że związek przyczynowy jest kategorią obiektywną i należy go pojmować jako obiektywne powiązanie ze sobą zjawiska nazwanego "przyczyną" ze zjawiskiem określonym jako "skutek". Ustawodawca wprowadzając w art. 361 § 1 k.c. dla potrzeb odpowiedzialności cywilnej ograniczenie odpowiedzialności tylko za normalne (typowe, występujące zazwyczaj) następstwa działania lub zaniechania, z których szkoda wynikała, nie wprowadza pojęcia związku przyczynowego w rozumieniu prawnym, odmiennego od istniejącego w rzeczywistości. Ogranicza tylko odpowiedzialność do wskazanych w przepisie normalnych (adekwatnych) następstw. Istnienie związku przyczynowego jako zjawiska obiektywnego jest determinowane określonymi okolicznościami faktycznymi konkretnej sprawy i dlatego istnienie związku przyczynowego bada się w okolicznościach faktycznych określonej sprawy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 kwietnia 2011 r. wydany w sprawie I CSK 475/10).

W następstwie wypadku z dnia 14 sierpnia 2014 roku u powódki stwierdzono uraz kręgosłupa lędźwiowego ze złamaniem przednio – górnej krawędzi trzonu kręgu L2. Powódka doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 13% w aspekcie neurologicznym i ortopedycznym. Zakres cierpień fizycznych powódki był znaczny i związanym był z doznany bólem, koniecznością podjęcia leczenia, rehabilitacji, w tym koniecznością noszenia niewygodnego gorsetu, ograniczeniami w sprawności. Największe dolegliwości bólowe utrzymywały się przez okres dwóch miesięcy po wypadku, gdy powódka nosiła gorset. Brak samodzielności oraz konieczność korzystania z pomocy innych osób wywoływało u powódki poczucie frustracji i rezygnacji. Powódka przed wypadkiem była osobą aktywną, chodziła na długie spacery, na zajęcia tai chi. Po zdarzeniu zmuszona została ograniczyć tę aktywność. Dodatkowo po wypadku powódce towarzyszył lęk przed ruchem ulicznym. Powódka obecnie nie może długo spacerować, ani wykonywać cięższych prac w domu.

Złamanie kręgu L2 u powódki wygoiło się. Nie można jednak wykluczyć, że w miejscu złamania mogą wcześniej wystąpić zmiany zwyrodnieniowe.

W niniejszej sprawie przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia uwzględniono zatem powyżej wskazane okoliczności. Nadto ujemne odczucia psychiczne przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi, koniecznością leczenia, a także potrzebą korzystania z pomocy osób trzecich, a w końcu orzeczony trwały uszczerbek na zdrowiu w wymiarze 13 %, przemawiają za zasadnością zgłoszonego żądania, Dlatego też zdaniem Sądu biorąc pod uwagę powyższe argumenty,

zwłaszcza zaś rozmiar szkody niemajątkowej, kwotę 31.000 złotych należało uznać za uzasadnioną i adekwatną do poniesionej przez powódkę krzywdy.

Uwzględniając dokonanie na rzecz powódki przez pozwanego wcześniejszej wypłaty świadczenia w kwocie 5.000 złotych oraz fakt, że powódka otrzymała od sprawczyni wypadku kwotę 1000zł, Sąd ostatecznie zasądził na rzecz powódki żadaną kwotę 25.000 złotych, oddalając powództwo o zadośćuczynienie ponad orzeczoną kwotę.

Zgodnie z treścią art. 444 § 1 zd. 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Naprawienie szkody obejmuje w szczególności zwrot wszelkich wydatków poniesionych przez poszkodowanego zarówno w związku z samym leczeniem i rehabilitacją (lekarstwa, konsultacje medyczne, protezy, kule, wózek inwalidzki itp.), jak i koszty opieki niezbędnej w czasie procesu leczenia (por. np. orz. SN z 21.5.1973 r., II CR 194/73, OSP 1974, Nr 4, poz. 83) oraz inne dodatkowe koszty związane z doznanymszczerbkiem (np. przejazdów, wyżywienia).

Zgodnie z treścią art. 361 § 2 k.c. naprawienie szkody obejmuje w granicach normalnych następstw wywołującego ją działania lub zaniechania straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządono. Zasada jest zatem pełne, w granicach adekwatnego związku przyczynowego, naprawienie szkody bez względu na to czy przejawia się w postaci strat, czy utraconych korzyści (podobnie: uchwała SN z dnia 21 marca 2003 r., III CZP 6/03). Dla zdefiniowania pojęcia szkody należy wskazać, iż jest to różnica w stanie majątku poszkodowanego, jaki zaistniał po zdarzeniu wywołującym szkodę, a stanem tego majątku jaki istniałby, gdyby nie wystąpiło to zdarzenie.

Odnosząc się do zgłoszonego przez powódkę żądania odszkodowania z tytułu zwrotu kosztów opieki osób trzecich podkreślić należy, iż żądanie to było zasadne. W świetle dowodu z opinii biegłego ortopedy nie może budzić wątpliwości fakt, iż wypadek, któremu uległa powódka spowodował, iż w trakcie leczenia nie była ona w stanie samodzielnie w pełni funkcjonować i w ciągu średnio 9,5 tygodnia wymagała opieki ze strony osób trzecich w wymiarze ok. 2,5 godziny dziennie, następnie pomocy tej wymagała przez 2 miesiące po ok. 1,5 godziny dziennie.

Wprawdzie opiekę nad powódką sprawowali członkowie rodziny, ale przyznanie odszkodowania z tego tytułu nie jest uzależnione od wykazania, że poszkodowany efektywnie wydał odpowiednie kwoty na koszty opieki. Fakt, iż opiekę nad poszkodowaną sprawowały bliskie jej osoby nie pozbawia powódkę prawa do żądania odszkodowania w zakresie kosztów, które musiałaby ponieść z tego tytułu. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, poszkodowany nie jest bowiem zobowiązany do udowodnienia poniesionych w tym zakresie wydatków i może dochodzić roszczenia także wówczas, jeżeli opiekę nad nim sprawują osoby najbliższe (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 26 lipca 1977 r. I CR 143/77, LEX 7971; z dnia 04 marca 1969 r. I PR 28/69, LEX 12179; z dnia 11 marca 1976 r. IV CR 50/76, LEX 2015).

Obowiązująca za usługi opiekuńcze stawka stosowana przez (...) nie jest kwotą wygórowaną dla ustalenia wysokości świadczenia należnego powódce. Gdyby powódka zdecydowała się na ponoszenie kosztów opieki po wypadku, zmuszona byłaby płacić należność w wysokości obowiązującej na rynku takich usług. Sąd uwzględnił jednak wysokość tej stawki obowiązującej wyłącznie w dni powszednie, gdyż wobec tego, że powódka nie wydatkowała środków za świadczoną pomoc, nie można jej roszczenia w tym zakresie odnosić wprost do obowiązujących na rynku stawek za opiekę.

Mając powyższe na uwadze roszczenie w tym zakresie uznano za zasadne co do kwoty 2818,75zł (9,5 tygodnia dni x 2,5 godz. x 11 zł + 60 dni x 1,5 godziny x 11zł).

Za uzasadniony w ocenie Sądu uznać należy wydatek poniesiony na turnus rehabilitacyjny w S. oraz poniesione w tym celu koszty dojazdu. Celowość tego wydatku potwierdza opinia biegłego neurologa w niniejszej sprawie (k. 68). W pozostałym zakresie powódka mogła korzystać z rehabilitacji w ramach NFZ, dlatego żądanie zasądzenia dalszej kwoty 1290zł nie było uzasadnione, zwłaszcza, że powódka nie wykazała, aby akurat te koszty związane były z koniecznością rehabilitacji po obrażeniach doznanych w wypadku.

Powódka wnosila o zasądzenie odszkodowania z tytułu leczenia stomatologicznego. Żądanie to nie było zasadne. Powódka nie doznała w wypadku obrażeń powodujących konieczność odbycia wizyt u stomatologa. Wywodziła tylko, że gabinet w którym takie leczenie podjęła znajdował się bliżej jej miejsca zamieszkania i w związku z tym musiała płacić więcej za leczenie. Powódka nie wykazała o ile więcej zmuszona była wydatkować, a tylko w takim ewentualnie zakresie można by rozważać jej uszczerbek majątkowy, a nadto nie wykazała, że nie było możliwe pokonanie przez nią większej odległości w celu podjęcia leczenia w dotychczasowym miejscu.

Z powyższych względów Sąd zasądził na rzecz powódki tytułem odszkodowania kwotę 4213,25zł, oddalając w pozostałym zakresie powództwo.

Zasadą prawa cywilnego jest, że dłużnik popada w opóźnienie, jeżeli nie spełnia świadczenia w terminie, w którym stało się ono wymagalne. Zgodnie z art. 455 k.c., jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Niespełnienie świadczenia w terminie powoduje po stronie dłużnika konsekwencje przewidziane w art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe (§ 2 art. 481 k.c.). Zobowiązanie do zapłaty zadośćuczynienia ma charakter zobowiązania bezterminowego. Jego przekształcenie w zobowiązanie terminowe może nastąpić w wyniku wezwania wierzyciela (pokrzywdzonego) skierowanego wobec dłużnika do spełnienia świadczenia.

Jeżeli chodzi o odsetki od zasądzonej tytułem zadośćuczynienia kwoty to należy wskazać, iż w rachubę wchodziły nadto przepisy dotyczące terminu spełnienia świadczenia przez ubezpieczyciela, tj. art. 817 § 1 k.c., zgodnie z którym winien on spełnić świadczenie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie powinno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część świadczenia ubezpieczyciel powinien spełnić w terminie przewidzianym w §1 (§2 art. 817 k.c.).

Powódka w postępowaniu likwidacyjnym przed wystąpieniem na drogę postępowania sądowego, określiła kwotowo swoje żądanie co do kwoty 15.000zł tytułem zadośćuczynienia. Nie wykazała jednak kiedy pismo to zostało pozwanemu doręczone, zaś pozwany odniósł się do niego dopiero w piśmie z dnia 29 kwietnia 2015 roku. Mając to na uwadze Sąd zasądził ustawowe odsetki za opóźnienie od kwoty zadośćuczynienia 5000 złotych od dnia 29 kwietnia 2015 roku (żądana w pozwie kwota), od kwoty 10.000zł (sprecyzowane żądanie w postępowaniu likwidacyjnym) zgodnie z wnioskiem powódki od dnia 11 października 2016 roku (dzień rozszerzenia powództwa), a od dalszej kwoty 10.000zł od dnia 18 października 2016 roku tj. od dnia następnego po doręczeniu pisma zawierającego rozszerzenie powództwa (kwota ta wcześniej nie była żądana przez powódkę). Gdy chodzi o odsetki od zasądzonej kwoty odszkodowania, to od kwoty 1394,50 zł, Sąd zasądził odsetki od dnia 9 października 2015 roku (dzień następny po doręczeniu odpisu pozwu pozwanemu), gdyż na etapie postępowania likwidacyjnego roszczenie z tytułu zwrotu kosztów za turnus rehabilitacyjny oraz przejazdu nie było zgłoszone. Od kwoty 2818,75zł (koszty opieki) odsetki zostały zasądzone od dnia 18 października 2016 roku tj. od dnia następnego po doręczeniu pisma zawierającego rozszerzenie powództwa (kwota ta wcześniej nie była żądana przez powódkę).

Dalej idące żądanie pozwu w zakresie odsetek podlegało oddaleniu.

Z uwagi na wejście w życie od 1 stycznia 2016 roku zmiany w przepisach kodeksu cywilnego dotyczących odsetek i wyodrębnienie odsetek ustawowych za opóźnienie, skoro powódka domagała się odsetek w związku z nieterminowym spełnieniem świadczenia przez pozwanego (a więc w związku z opóźnieniem), w wyroku zaznaczono, że powódce od zasądzonych kwoty należą się odsetki ustawowe za opóźnienie.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., stosując zasadę stosunkowego ich rozdzielania. Skoro każda ze stron przegrała proces, a mianowicie – powódka w 12,42 % zaś pozwany w 87,58 %, w takim też zakresie winni ponieść koszty procesu.

Po stronie powodowej na koszty procesu w łącznej wysokości 2372 zł złożyła się kwota 355 zł opłaty od pozwu, kwota 800 zł tytułem wynagrodzenia biegłych za wydane w sprawie opinie oraz koszty zastępstwa procesowego w kwocie 1200 zł (§ 6 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, Dz.U. 2013 poz. 461 t.j.), kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (na podstawie załącznika do ustawy z dnia 16 listopada 2006 roku „o opłacie skarbowej” - Dz. U. Nr 225, poz. 1635 ze zm.).

Po stronie pozwanego koszty procesu w łącznej kwocie 1273,82 zł obejmowały koszty związane z zastępstwem procesowym w wysokości 1200 zł (§ 6 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, Dz.U. 2013 poz. 490 t.j.) oraz 73,82 zł tytułem wynagrodzenia biegłych .

Skarb Państwa poniósł koszty w wysokości 1313 zł na które w całości złożyła się opłata od rozszerzonej części powództwa.

Łączne koszty wyniosły 4958,82 zł.

Biorąc pod uwagę procent w jakim powódka przegrała proces (12,42 %), powinna ona ponieść koszty w kwocie 615,89 zł, a poniosła w wysokości 2372 zł. Pozwany przegrał sprawę w 87,58 %, zatem powinien ponieść koszty w kwocie 4342,93 zł, a poniósł w kwocie 1273,82 zł.

W rezultacie, ze względu na wynik postępowania, na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 623), Sąd obciążył rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi pozwanego kwotą 1086,82 zł tytułem tymczasowo wyłożonych przez Skarb Państwa wydatków (kwota 1313zł pomniejszona o 226,18 zł nadpłaconej zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłych). Nadto Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1756,11 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.